Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (första avdelningen)

den 26 januari 2017 *

”Överklagande — Konkurrens — Konkurrensbegränsande samverkan — De belgiska, tyska, franska, italienska, nederländska och österrikiska marknaderna för badrumsutrustning — Samordning av försäljningspriser och utbyte av känsliga affärsuppgifter — Förordning (EG) nr 1/2003 — Artikel 23.2 — Tak på 10 procent av omsättningen”

I mål C-618/13 P,

angående ett överklagande enligt artikel 56 i stadgan för Europeiska unionens domstol, som ingavs den 26 november 2013,

Zucchetti Rubinetteria SpA, Gozzano (Italien), företrätt av M. Condinanzi, P. Ziotti och N. Vasile, avvocati,

klagande,

i vilket den andra parten är:

Europeiska kommissionen, företrädd av L. Malferrari och F. Ronkes Agerbeek, båda i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

svarande i första instans,

meddelar

DOMSTOLEN (första avdelningen)

sammansatt av domstolens vice ordförande, A. Tizzano, tillika tillförordnad ordförande på första avdelningen, samt domarna M. Berger, E. Levits, S. Rodin (referent) och F. Biltgen,

generaladvokat: M. Wathelet,

justitiesekreterare: handläggaren K. Malacek,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 10 september 2015,

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till avgörande,

följande

* * Rättegångsspråk: italienska.

Dom

1 Zucchetti Rubinetteria SpA har yrkat att domstolen ska upphäva den dom som Europeiska unionens tribunal meddelade den 16 september 2013, Zucchetti Rubinetteria/kommissionen (T-396/10, EU:T:2013:446) (nedan kallad den överklagade domen). Genom denna dom ogillade tribunalen Zucchetti Rubinetteria SpA:s talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut K(2010) 4185 slutlig av den 23 juni 2010 om ett förfarande enligt artikel 101 FEUF och artikel 53 i EES-avtalet (ärende COMP/39092 – Badrumsutrustning) (nedan kallat det omtvistade beslutet), till den del det avser bolaget. I andra hand har bolaget yrkat att det bötesbelopp som det påfördes i beslutet ska upphävas eller sättas ned.

Tillämpliga bestämmelser

Förordning (EG) nr 1/2003

2 I artikel 23.2 och 23.3 i rådets förordning (EG) nr 1/2003 av den 16 december 2002 om tillämpning av konkurrensreglerna i artiklarna [101 FEUF] och [102 FEUF] (EGT L 1, 2003, s. 1), föreskrivs följande:

”2. Kommissionen får genom beslut ålägga företag och företagssammanslutningar böter, om de uppsåtligen eller av oaktsamhet

a) överträder artikel [101 FEUF] eller [102 FEUF] i fördraget, …

…

För varje företag och företagssammanslutning som deltagit i överträdelsen får böterna inte överstiga 10 % av föregående räkenskapsårs sammanlagda omsättning.

…

3. När bötesbeloppet fastställs, skall hänsyn tas både till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den pågått.”

3 I artikel 31 i förordningen anges följande:

”EG-domstolen skall ha obegränsad behörighet att pröva beslut genom vilka kommissionen har fastställt böter eller viten. EG-domstolen får upphäva, sänka eller höja förelagda böter eller viten.”

2006 års riktlinjer

4 I punkt 2 i riktlinjerna för beräkning av böter som döms ut enligt artikel 23.2 a i förordning (EG) nr 1/2003 (EUT C 210, 2006, s. 2) (nedan kallade 2006 års riktlinjer) anges att kommissionen, när den fastställer böterna, ska ”beakta överträdelsens allvar och varaktighet” och att ”[b]öterna … inte [får] överskrida de gränser som anges i artikel 23.2 andra och tredje stycket i förordning (EG) nr 1/2003”.

5 I punkterna 19, 21, 23, 29 och 37 i 2006 års riktlinjer anges följande:

”19. Grundbeloppet för böterna kommer att vara knutet till en andel av försäljningsvärdet och grundas på överträdelsens allvar multiplicerat med antalet år som företaget deltagit i överträdelsen.

…

21. Regelmässigt uppgår den andel av försäljningsvärdet som beaktas till högst 30 %.

…

23. Horisontella avtal … om fastställande av priser, … som i allmänhet är hemliga, hör till mest allvarliga konkurrensbegränsningarna. EU:s konkurrenspolitik innebär att sådana överträdelser bestraffas hårt. I regel kommer därför den andel av försäljningsvärdet som skall beaktas vid sådana överträdelser att bestämmas i den övre delen av skalan.

…

29. Grundbeloppet kan sänkas om kommissionen konstaterar att det finns förmildrande omständigheter, till exempel följande:

…

— Det berörda företaget kan visa att dess deltagande i överträdelsen har varit mycket begränsat, eftersom företaget under den tid då det var det var bundet av de otillåtna avtalen i realiteten undvek att tillämpa dem genom att bete sig på ett konkurrensinriktat sätt på marknaden. …

…

37. I riktlinjerna för beräkning av böter beskrivs en allmän metod för att fastställa böter, men kommissionen har rätt att avvika från denna metod eller från de gränser som fastställs i punkt 21 om omständigheterna i ett enskilt ärende kräver det eller om det krävs för att uppnå en tillräcklig avskräckande effekt.”

Bakgrund till tvisten och det omtvistade beslutet

6 Tvistens bakgrund har återgetts i punkterna 1–11 i den överklagade domen och kan sammanfattas enligt följande.

7 Klaganden (nedan kallat Zucchetti Rubinetteria) är ett italienskt företag som enbart tillverkar och säljer kranar och tillbehör.

8 Genom det omtvistade beslutet fastställde kommissionen en överträdelse av artikel 101.1 FEUF och artikel 53 i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet av den 2 maj 1992 (EGT L 1, 1994, s. 3) inom sektorn för badrumsutrustning. Denna överträdelse, i vilken 17 företag deltog, hade pågått under olika perioder från och med den 16 oktober 1992 till och med den 9 november 2004. Överträdelsen hade bestått i ett antal konkurrensbegränsande avtal eller samordnade förfaranden i Belgien, Tyskland, Frankrike, Italien, Nederländerna och Österrike.

9 Kommissionen angav i det angripna beslutet att överträdelsen bestod i att nämnda tillverkare av badrumsutrustning hade samordnat årliga prisökningar och andra faktorer vid prissättningen under regelbundet återkommande möten i nationella branschorganisationer. Vidare hade priser fastställts och samordnats i samband med särskilda händelser, såsom ökade råvarukostnader, införandet av euron och inrättandet av vägtullar, och slutligen hade känsliga affärsuppgifter utbytts. Kommissionen konstaterade dessutom att fastställandet av priser inom sektorn för badrumsutrustning följde en årlig cykel. Tillverkarna fastställde prislistor som i regel var giltiga i ett år och lades till grund för handelsavtal med grossister.

10 De produkter som berördes av överträdelsen utgjordes av badrumsutrustning inom någon av följande produktgrupper: kranar och tillbehör, duschväggar med tillbehör samt sanitetsporslin (nedan kallade de tre produktgrupperna).

11 Beträffande den konkurrensbegränsande samverkan som särskilt ägde rum i Italien genomfördes denna i två informella grupper. Den första gruppen, kallad ”Euroitalia”, bestod i företag, däribland Zucchetti Rubinetteria, som sammanträdde två till tre gånger om året under perioden juli 1992–oktober 2004. I denna grupp, som bildades när de tyska tillverkarna hade tagit sig in på den italienska marknaden, utbyttes uppgifter inte bara om kranar och tillbehör utan även om sanitetsporslin. Zucchetti Rubinetteria ingick också i den andra informella gruppen av företag, kallad ”Michelangelo”. Företagen höll flera möten från slutet av år 1995 till början av år 1996 och därefter den 25 juli 2003. Diskussionerna under dessa möten berörde ett stort antal sanitetsprodukter, i synnerhet kranar och tillbehör samt sanitetsporslin.

12 Vad gäller Zucchetti Rubinetterias deltagande i dessa två informella gruppers möten, angav kommissionen att även om Zucchetti Rubinetteria bestred den rättsliga kvalificeringen av de berörda förfarandena som kartell, medgav företaget dock att det hade deltagit i olämpliga diskussioner med sina konkurrenter. Oavsett om Zucchetti Rubinetteria hade tillämpat de aktuella prishöjningarna, hade företaget ändå haft en aktiv roll i organiseringen av mötena och i diskussionerna under dessa möten.

13 Vad gäller de aktuella företagens deltagande i den konstaterade överträdelsen, fann kommissionen att det inte var styrkt att Zucchetti Rubinetteria och de övriga italienska företag som deltog i Euroitalia- och Michelangelo-mötena var medvetna om någon samlad plan.

14 I artikel 1.5 punkt 18 i det omtvistade beslutet konstaterade kommissionen således att Zucchetti Rubinetteria hade deltagit i en överträdelse angående badrumsutrustning i Italien mellan den 16 oktober 1992 och den 9 november 2004.

15 I artikel 2.17 i det omtvistade beslutet påförde kommissionen Zucchetti Rubinetteria böter på 3 996 000 euro.

16 Vid beräkningen av böterna grundade sig kommissionen på 2006 års riktlinjer.

Förfarandet vid tribunalen och den överklagade domen

17 Genom ansökan som inkom till tribunalens kansli den 8 september 2010 väckte Zucchetti Rubinetteria talan ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet i den del det avsåg företaget och yrkade i andra hand att det bötesbelopp som företaget påfördes skulle sättas ned.

18 Till stöd för sin talan åberopade Zucchetti Rubinetteria tre grunder. Som första grund gjorde företaget gällande de fel som kommissionen påstås ha begått när den avgränsade den relevanta marknaden. Den andra grunden avsåg att kommissionen felaktigt hade funnit att förfarandena i fråga utgjorde en överträdelse av artikel 101 FEUF. Gällande den tredje grunden åberopade företaget fel och åsidosättanden från kommissionens sida vid beräkningen av bötesbeloppet.

19 Tribunalen prövade yrkandet om ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet, i den del det avsåg Zucchetti Rubinetteria, och ogillande talan såvitt avsåg dessa grunder, förutom en del av den tredje grunden som avsåg kommissionens resonemang om tillämpningen av koefficienterna för ”överträdelsens allvar” och ”tilläggsbeloppet”. I punkt 119 i den överklagade domen konstaterade tribunalen att kommissionen hade gjort en oriktig bedömning i två fall när den grundade tillämpningen av koefficienten för ”överträdelsens allvar” och ”tilläggsbeloppet” på 15 procent på den omständigheten att Zucchetti Rubinetteria hade deltagit i en enda överträdelse som omfattade sex medlemsstater och de tre produktgrupperna.

20 I punkterna 138–140 i den överklagade domen ansåg dock tribunalen att dessa fall av oriktig bedömning inte skulle innebära att de artiklar i det omtvistade beslutet som avsågs i yrkandet om delvis ogiltigförklaring av beslutet, skulle ogiltigförklaras.

21 I punkt 141 i den överklagade domen slog följaktligen tribunalen fast att yrkandet skulle ogillas.

22 Vad vidare gäller andrahandsyrkandet att det bötesbelopp som Zucchetti Rubinetteria hade påförts skulle upphävas eller sättas ned, ogillade tribunalen, i punkt 152 i den överklagade domen, även det yrkandet.

23 Tribunalen ansåg, vid utövandet av sin obegränsade behörighet, att trots de fel som kommissionens hade gjort och som konstaterades i punkt 119 i domen, var koefficienter för ”överträdelsens allvar” och ”tilläggsbeloppet” på 15 procent helt motiverade mot bakgrund av alla relevanta omständigheter i förevarande fall.

24 Tribunalen ogillade därmed talan i dess helhet.

Parternas yrkanden

25 Zucchetti Rubinetteria har yrkat att domstolen ska

— upphäva den överklagade domen i den mån tribunalen ogillande talan,

— upphäva eller sätta ned böterna med utövande av dess obegränsade behörighet och samtidigt avgöra ärendet slutgiltigt, och

— förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna,

26 Kommissionen har yrkat att domstolen ska

— ogilla överklagandet och

— förplikta Zucchetti Rubinetteria att ersätta rättegångskostnaderna.

Prövning av överklagandet

27 Zucchetti Rubinetteria har till stöd för sitt överklagande gjort gällande två grunder. Den första grunden avser ett åsidosättande av unionsrätten i fråga om beräkningen av de böter som företaget påfördes. Som andra grund har Zucchetti Rubinetteria åberopat att tribunalen inte beaktade förmildrande omständigheter vid beräkningen av böterna.

Den första grunden

Parternas argument

28 Genom den första grunden, som avser punkterna 118, 120–124, 127 och 128 i den överklagade domen, har Zucchetti Rubinetteria hävdat att tribunalen åsidosatte unionsrätten när den kontrollerade beräkningen av de böter som företaget påfördes, dels genom att bedöma den aktuella överträdelsens allvar på ett felaktigt sätt, dels genom att åsidosätta förfarandets kontradiktoriska karaktär och

motiveringsskyldigheten. Tribunalen åsidosatte särskilt artikel 23.2 och 23.3 i förordning nr 1/2003 och principen om personligt ansvar, proportionalitetsprincipen och principen om likabehandling vid tillämpningen av påföljder inom området för bekämpning av karteller.

29 Zucchetti Rubinetteria har anfört att i punkt 118 i den överklagade domen bekräftade tribunalen uppfattningen att den aktuella överträdelsen, som omfattade sex medlemsstater och de tre produktgrupperna, inte kunde anses vara lika allvarlig som en överträdelse som begicks i endast en medlemsstat och som berörde två produktgrupper. Tribunalen erinrade korrekt, i punkterna 120, 127 och 128 i den överklagade domen, om räckvidden av proportionalitetsprincipen och av principen om likabehandling. På grundval av dessa konstateranden borde tribunalen, med utövande av sin obegränsade behörighet, ha satt ned de påförda böterna för att ta hänsyn till att Zucchetti Rubinetterias deltagande i den påtalade överträdelse var mindre allvarligt. I punkt 119 i den överklagade domen konstaterade emellertid tribunalen först, i samband prövningen av koefficienterna för ”överträdelsens allvar” och ”tilläggsbeloppet”, att kommissionen hade gjort två oriktiga bedömningar, och därefter fastställde tribunalen bötesbeloppet, vilket är fullständigt ologiskt och i strid med motiveringen i domen.

30 Enligt Zucchetti Rubinetteria strider dessutom ett sådant resonemang mot proportionalitetsprincipen, principen om likabehandling och principen att straff ska vara individuella, i synnerhet i förhållande till de beteenden som tillskrevs de företag som var etablerade utanför Italien och på vilka samma procentsats på 15 procent tillämpades, men som åsidosatte konkurrensreglerna i de sex berörda medlemsstaterna och beträffande de tre produktgrupperna.

31 Kommissionen anser inledningsvis att den första grunden inte kan tas upp till sakprövning med anledning av att Zucchetti Rubinetteria inte kritiserar den del av den överklagade domen där tribunalen, med utövande av sin obegränsade behörighet, räknade om böterna. Den delen är emellertid den enda som är relevant i överklagandet. Zucchetti Rubinetteria hänvisar således endast till de punkter i domen som endast avser lagenlighetsprövningen. Dessutom förblir den felaktiga rättstillämpning som tribunalen påstås ha gjort vid utövandet av sin obegränsade behörighet oklar. Zucchetti Rubinetteria har generellt och abstrakt åberopat proportionalitetsprincipen, principen om likabehandling och principen att straff ska vara individuella. För att ett överklagande ska kunna tas upp till sakprövning, ska det av överklagandet tydligt framgå vilka rättsliga argument som åberopas till stöd för yrkandet om ogiltigförklaring. Dessutom följer det av rättspraxis att det inte ankommer på domstolen att träda i tribunalens ställe och att med utövande av sin obegränsade behörighet pröva bötesbeloppet, såvida beloppet inte endast är olämpligt utan så överdrivet högt att det är oproportionerligt.

32 Vad gäller denna grund i sak har kommissionen i andra hand gjort gällande att tribunalen utförligt, i punkterna 146–150 i den överklagade domen, analyserade samtliga skäl som talade för att fastställa koefficienten för ”överträdelsens allvar” och ”tilläggsbeloppet” till 15 procent i förevarande fall.

33 Kommissionen framhåller särskilt att koefficienten på 15 procent är den lägsta koefficienten för den typ av överträdelse som är aktuell. Kommissionen angav dock, i motsats till vad tribunalen tycks anse, att en sådan överträdelse inte nödvändigtvis är mer allvarlig när kartellen omfattar två eller tre typer av produkter eller avser sex medlemsstater istället för en enda medlemsstat, eftersom det rör sig om en allvarlig överträdelse mot bakgrund av syftet med artikel 101 FEUF, som även är ägnat att skydda konkurrensen som sådan. Kommissionen konstaterar vidare att de skillnader som tribunalen hänvisar till i punkt 114 i den överklagade domen, mellan dels Zucchetti Rubinetteria som endast deltog i överträdelsen i Italien och beträffande två av de tre produktgrupperna, dels de andra kartellmedlemmarna, som deltog i överträdelsen i sex medlemsstater och beträffande de tre produktgrupperna, redan återspeglades i de olika värdena för omsättningen, vilka utgör grunden för beräkningen av böterna. Dessutom hade inte Zucchetti Rubinetteria en underordnad roll. Företagets

deltagande i den aktuella överträdelsen pågick under tolv år och faktorer såsom antalet invånare och bruttonationalprodukten (BNP) i Italien beaktades i vederbörlig ordning vid beräkningen av böterna. Därmed åsidosattes inte principen om likabehandling.

34 Kommissionen anser att, i vart fall kan inte Zucchetti Rubinetteria till sin fördel åberopa en rättsstridig åtgärd vid beräkningen av böterna som gynnat andra deltagare i den aktuella kartellen.

Domstolens bedömning

35 För det första ska den invändning om rättegångshinder som kommissionen framställde avslås.

36 Det framgår nämligen av handlingarna att Zucchetti Rubinetteria huvudsakligen har hävdat att tribunalen åsidosatte proportionalitetsprincipen, principen om likabehandling och principen att straff ska vara individuella, eftersom tribunalen inte omvärderade böterna efter att i punkt 119 i den överklagade domen ha konstaterat att kommissionen i två fall gjorde en oriktig bedömning vid beräkningen av böterna. Det framgår således tillräckligt tydligt av överklagandet vilken felaktig rättstillämpning den överklagade domen påstås vara behäftad med.

37 Den första grunden kan således tas upp till sakprövning.

38 Den första grunden avser att tribunalen åsidosatte principen om personligt ansvar, proportionalitetsprincipen och principen om likabehandling vid beräkningen av böterna. Vad gäller förevarande grund i sak ska det för det första erinras om att principen om likabehandling är en allmän princip i unionsrätten, som slås fast i artiklarna 20 och 21 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Enligt fast rättspraxis innebär denna princip att jämförbara situationer inte får behandlas olika och att olika situationer inte får behandlas lika, såvida det inte finns sakliga skäl för en sådan behandling. För det andra framgår det även av fast rättspraxis att det, när det gäller fastställande av bötesbeloppet, inte får förekomma diskriminering mellan de företag som deltagit i en överenskommelse eller i ett samordnat förfarande som strider mot artikel 101.1 FEUF genom tillämpning av olika beräkningsmetoder. För det tredje har emellertid domstolen vid flera tillfällen slagit fast att kommissionens tidigare beslutspraxis inte utgör den rättsliga ramen för åläggande av böter på konkurrensområdet och att beslut i andra ärenden endast kan vara vägledande vid fastställande av huruvida diskriminering föreligger (se, för ett liknande resonemang, dom av den 11 juli 2013, Ziegler/kommissionen, C-439/11 P, EU:C:2013:513, punkterna 132–134).

39 Vidare följer det för det första av fast rättspraxis att den kontrolluppgift som kommissionen tilldelats genom artiklarna 105.1 och 106 FEUF inte endast omfattar undersökning och bestraffning av individuella överträdelser. Den medför även en skyldighet att föra en allmän politik som syftar till att på konkurrensområdet tillämpa de principer som fastställts i fördraget, och att påverka företagens beteende i denna riktning. Förevarande konkurrenspolitik kännetecknas av att kommissionen förfogar över ett stort utrymme för skönsmässig bedömning, bland annat vad avser fastställandet av bötesbelopp (se, för ett liknande resonemang, dom av den 28 juni 2005, Dansk Rørindustri m.fl./kommissionen, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P och C-213/02 P, EU:C:2005:408, punkterna 170 och 172).

40 För det andra, för att fastställa böterna ska hänsyn tas till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått, vilket innebär en skyldighet att beakta det rättsliga och ekonomiska sammanhanget för det kritiserade beteendet, beskaffenheten av konkurrensbegränsningarna samt antalet berörda företag och deras storlek (se, för ett liknande resonemang, dom av den 16 december 1975, Suiker Unie m.fl./kommissionen, 40/73–48/73, 50/73, 54/73–56/73, 111/73, 113/73 och 114/73, EU:C:1975:174, punkt 612).

41 För det tredje ska hänsyn tas till alla de faktorer som kan påverka bedömningen av hur allvarliga överträdelserna har varit och till företagets beteende under det administrativa förfarandet (dom av den 11 januari 1990, Sandoz prodotti farmaceutici/kommissionen, C-277/87, EU:C:1990:6, punkt 27).

42 För det fjärde, vid bedömningen av hur allvarlig en överträdelse är måste hänsyn tas till en rad faktorer, vars kännetecken och betydelse varierar allt efter överträdelsen i fråga och de särskilda omständigheterna i fallet. Till dessa faktorer hör, allt efter omständigheterna, varje företags beteende, varje företags roll i upprättandet av samverkan, volymen av och värdet på de varor som överträdelsen gäller samt företagets storlek och ekonomiska styrka och, följaktligen, det inflytande som det kunde utöva på marknaden (se, för ett liknande resonemang, dom av den 7 juni 1983, Musique Diffusion française m.fl./kommissionen, 100/80–103/80, EU:C:1983:158, punkt 120, dom av den 9 november 1983, Nederlandsche Banden-Industrie-Michelin/kommissionen, 322/81, EU:C:1983:313, punkt 111, och dom av den 11 juli 2013, Gosselin Group/kommissionen, C-429/11 P, ej publicerad, EU:C:2013:463, punkterna 89 och 90).

43 Slutligen är det därför endast om domstolen bedömer att böterna inte endast är olämpliga utan så överdrivet höga att de är oproportionerliga som den kan slå fast att tribunalen, genom att fastställa ett orimligt bötesbelopp, har gjort sig skyldig till en felaktig rättstillämpning (dom av den 22 november 2012, E.ON Energie/kommissionen, C-89/11 P, EU:C:2012:738, punkt 126).

44 I förevarande fall analyserade tribunalen i punkterna 145–150 i den överklagade domen vilka konsekvenser som skulle dras av konstaterandet i punkt 119 i domen, att kommissionen felaktigt, vid beräkningen av böterna, hade ansett att Zucchetti Rubinetteria hade deltagit i den påtalade överträdelsen i sex medlemsstater och beträffande de tre produktgrupperna samt gjort en oriktig bedömning i två fall genom att tillämpa koefficienter för ”överträdelsens allvar” och ”tilläggsbeloppet” på 15 procent för ett sådant deltagande.

45 I punkt 145 i den överklagade domen konstaterade således tribunalen först att den skulle ta vägledning av 2006 års riktlinjer vid utövandet av sin obegränsade behörighet. I punkt 146 i domen erinrade tribunalen vidare om att de koefficienter som var tillämpliga på den typ av överträdelse som den aktuella var förenliga med proportionalitetsprincipen, på en skala från 0 till 30 procent vad gäller koefficienten för ”överträdelsens allvar” och på en skala från 15 till 25 procent vad gäller koefficienten för ”tilläggsbeloppet”. Slutligen fann tribunalen i punkt 147 i den överklagade domen, där konstaterandena i punkterna 118 och 128 i domen huvudsakligen återges, att en överträdelse som omfattar de tre produktgrupperna i sex medlemsstater är en allvarligare överträdelse, sett till den geografiska räckvidden och antalet produktgrupper, än den överträdelse som Zucchetti Rubinetteria deltog i.

46 I punkt 148 i den överklagade domen noterade dessutom tribunalen att det faktum att företag som deltagit i den enda överträdelsen omfattande sex medlemsstater och de tre produktgrupperna borde ha ålagts böter baserade på högre koefficienter för ”överträdelsens allvar” och ”tilläggsbeloppet” än de som tillämpades på Zucchetti Rubinetteria dock inte motiverade att tribunalen, vid utövandet av sin obegränsade behörighet, påförde företaget ett bötesbelopp som inte var tillräckligt avskräckande sett till allvaret av den överträdelse som företaget deltagit i. Tribunalen fann således i punkt 149 i den överklagade domen att koefficienter för ”överträdelsens allvar” och ”tilläggsbeloppet” på 15 procent var lämpliga mot bakgrund av konstaterandena i punkt 148 i samma dom och 2006 års riktlinjer.

47 Såsom kommissionen har hävdat är skälen i bland annat punkterna 118 och 128 och i punkterna 147 och 148 i den överklagade domen, av vilka det framgår dels att en överträdelse som omfattar de tre produktgrupperna i sex medlemsstater är mer allvarlig än den som Zucchetti Rubinetteria deltog i, vilken begåtts i en enda medlemsstat och beträffande endast två produktgrupper, dels att de företag som deltog i den första överträdelsen borde av enbart det skälet påföras böter beräknade utifrån koefficienter för ”överträdelsens allvar” och ”tilläggsbeloppet” som överstiger dem som tillämpades på företaget, behäftade med en felaktig rättstillämpning.

48 Även om det, för att bedöma en överträdelses allvar, och för att därefter fastställa storleken på de böter som ska påföras, bland annat får beaktas vilken geografisk utbredning överträdelsen har och det antal produkter som omfattas av denna överträdelse, kan inte den omständigheten att en överträdelse som har en större geografisk täckning och omfattar ett större antal produkter jämfört med en annan med nödvändighet i sig medföra att den förstnämnda överträdelsen, vid en helhetsbedömning och mot bakgrund av bland annat dess art, ska kvalificeras som en allvarligare överträdelse än den förra och som motivering till att på så sätt fastställa koefficienter för ”överträdelsens allvar” och ”tilläggsbeloppet” som är högre än de som fastställdes vid beräkningen av böterna för den andra överträdelsen (se, för ett liknande resonemang, dom av den 10 juli 2014, Telefónica och Telefónica de España/kommissionen, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, punkt 178).

49 Om motiveringen till ett avgörande från tribunalen är behäftad med en felaktig rättstillämpning, men om själva avgörandet framstår som riktigt enligt andra rättsliga grunder innebär dock inte detta att avgörandet ska upphävas, och skälen i avgörandet ska då ersättas (se, för ett liknande resonemang, dom av den 9 juni 1992, Lestelle/kommissionen, C-30/91 P, EU:C:1992:252, punkt 28, och dom av den 9 september 2008, FIAMM m.fl./rådet och kommissionen, C-120/06 P och C-121/06 P, EU:C:2008:476, punkt 187 och där angiven rättspraxis).

50 Det ska således avgöras om tribunalens felaktiga rättstillämpning innebär att den överklagade domen ska upphävas.

51 Det ska erinras om att böternas grundbelopp innefattar beloppet för överträdelsens allvar och tilläggsbeloppet.

52 Beloppet för överträdelsens allvar fastställs utifrån en procentats som uppgår till 0–30 procent av det berörda företagets relevanta försäljningsvärde från det sista året då det deltog i den konkurrensbegränsande samverkan. Detta värde är således individuellt för varje företag som har deltagit i den påtalade överträdelsen.

53 I likhet med vad kommissionen fann i skäl 1220 i det omtvistade beslutet, ska särskilt hänsyn tas till den påtalade överträdelsens art när koefficienten för ”överträdelsens allvar” fastställs.

54 Såsom tribunalen framhöll i punkt 104 i den överklagade domen, utgör en kartell, vars syfte är att samordna priser, på grund av sin art en av de allvarligaste konkurrensbegränsningarna. Kommissionen och tribunalen kan följaktligen inte kritiseras för att ha gjort en felaktig rättstillämpning genom att avseende en sådan överträdelse fastställa en koefficient för överträdelsens allvar på 15 procent och anse en sådan andel vara förenlig med proportionalitetsprincipen.

55 Vad vidare gäller koefficienten för ”tilläggsbeloppet” och såsom kommissionen angav i skälen 1224 och 1225 i det omtvistade beslutet, är koefficienten på 15 procent den lägsta andelen enligt 2006 års riktlinjer. Följaktligen är den fastställda andelen, med beaktande av skalan i riktlinjerna, den mest fördelaktiga för Zucchetti Rubinetteria.

56 Det följer dessutom av domstolens praxis att kravet, enligt principen om likabehandling mellan företag, att bötesbeloppen ska skilja sig åt, inte ska, med beaktande av kommissionens stora utrymme för skönsmässig bedömning vid beräkningen av bötesbeloppet, nödvändigtvis komma till uttryck i samband med fastställandet av koefficienterna för ”överträdelsens allvar” och ”tilläggsbeloppet”, utan skillnaderna och de enskilda omständigheterna för vart och ett av de berörda företagen kan i förekommande fall beaktas i ett annat skede av beräkningen av böterna, såsom i samband med justeringen av beloppet med hänsyn till försvårande och förmildrande omständigheter, enligt punkterna 28 och 29 i 2006 års riktlinjer (se, för ett liknande resonemang, dom av den 11 juli 2013, Gosselin Group/kommissionen, C-429/11 P, ej publicerad, EU:C:2013:463, punkterna 96–100, och dom av den 11 juli 2013, Team Relocations m.fl./kommissionen, C-444/11 P, ej publicerad, EU:C:2013:464, punkterna 104 och 105), eller inom ramen för det försäljningsvärde som beaktas för

att beräkna grundbeloppet för böterna i och med att detta värde återspeglar, för vart och ett av de inblandade företagen, betydelsen av dess medverkan i överträdelsen i fråga, enligt punkt 13 i 2006 års riktlinjer.

57 Såsom domstolen redan har konstaterat syftar nämnda punkt till att utgångspunkten för beräkningen av de böter som ska påföras ett företag i princip ska vara ett belopp som återspeglar överträdelsens ekonomiska betydelse och företagets relativa tyngd i överträdelsen (se dom av den 11 juli 2013, Team Relocations m.fl./kommissionen, C-444/11 P, ej publicerad, EU:C:2013:464, punkt 76).

58 I den mån det är klarlagt att grundbeloppet för de böter som Zucchetti Rubinetteria påfördes hade fastställts, såsom framgår av skäl 1219 i det omtvistade beslutet, utifrån det försäljningsvärde som företaget hade genererat i Italien, kunde följaktligen tribunalen, i punkt 149 i den överklagade domen, inför beräkningen av de böter som företaget skulle påföras, fastställa samma 15-procentiga koefficienter för ”överträdelsens allvar” och ”tilläggsbeloppet” som fastställts för de företag som deltagit i en enda överträdelse omfattande de tre underkategorierna av produkter och sex medlemsstater, utan att åsidosätta principen om likabehandling.

59 Argumentet att tribunalen inte drog några konsekvenser av konstaterandena i punkt 119 i den överklagade domen samt åsidosatte proportionalitetsprincipen och principen om likabehandling ska således, efter utbyte av skälen, avfärdas.

60 Det följer av det ovan anförda att överklagandet ska ogillas såvitt avser den första grunden.

Den andra grunden

Parternas argument

61 Zucchetti Rubinetteria har genom den andra grunden gjort gällande att tribunalens motivering för att i punkt 150 i den överklagade domen underkänna företagets argument mot att kommissionen inte beviljade företaget nedsättning av böterna i enlighet med punkt 29 i 2006 års riktlinjer på grund av att det endast hade haft en obetydlig roll i den aktuella överträdelsen, är felaktig.

62 Zucchetti Rubinetteria anser att tribunalen felaktigt konstaterade att företaget inte hade visat att dess roll i den aktuella överträdelsen var obetydlig, eftersom till och med kommissionen i det omtvistade beslutet erkände att vissa andra företag hade haft en central roll i de konstaterade otillåtna förfarandena. I motsats till vad kommissionen och tribunalen har påstått återspeglar inte försäljningsvärdet från de berörda produkterna, vilket utgjorde grunden för beräkningen av de böter Zucchetti Rubinetteria påfördes, att företaget hade en annan och obetydlig roll och att företagets deltagande i den aktuella överträdelsen var av en annan svårighetsgrad. Detta värde utgör endast en kvantitativ parameter som saknar samband med det kvalitativa värdet av de berörda företagens beteenden.

63 Zucchetti Rubinetteria anser följaktligen att i den mån kommissionen och tribunalen behandlade situationer som i själva verket var vitt skilda på samma sätt, eftersom företagets roll i överträdelsen inte kan jämföras med den roll som spelades av de andra företagen, som gav upphov till de berörda förfarandena, är det tydligt att principen om likabehandling och principen om att ansvaret är av personlig karaktär åsidosattes.

64 Kommissionen anser att den andra grunden inte kan tas upp till sakprövning eller är verkningslös. Grunden avser endast rent faktiska omständigheter och syftar endast till att erhålla en omprövning av dessa. Zucchetti Rubinetteria har inte på något sätt förklarat hur tribunalen missuppfattade de faktiska omständigheterna, vilket företaget tycks påstå. Denna grund är under alla omständigheter alltför vag för att tas upp till sakprövning.

65 Vad i andra hand gäller den andra grunden i sak, noterar kommissionen att tribunalen i punkterna 133–140 och 150 i den överklagade domen konstaterade, efter att ha analyserat det omtvistade beslutet, att Zucchetti Rubinetteria inte kunde komma i åtnjutande av någon förmildrande omständighet. Dessutom beaktas inte sådana omständigheter per automatik och företaget har inte inkommit med någon bevisning för att det hade en passiv eller efterföljande roll i den aktuella kartellen. Det kan i vart fall inte hävdas att Zucchetti Rubinetteria hade en passiv roll, eftersom företagets deltagande i de konkurrensbegränsande förfarandena var fortlöpande och väldigt regelbundet och Zucchetti Rubinetteria använde sig av, såsom tribunalen slog fast i punkt 52 och följande punkter i den överklagade domen, information som andra kartelldeltagare hade erhållit.

66 Kommissionen noterar dessutom att även om Zucchetti Rubinetterias argumentation är välgrundad är den i alla fall verkningslös, eftersom för det fall en koefficient på 14 procent hade tillämpats på företaget, skulle inte böterna ha satts ned i och med att det bötesbelopp som räknades fram med stöd av förevarande koefficient ändå hade överskridit taket på 10 procent av företagets omsättning.

Domstolens bedömning

67 Zucchetti Rubinetteria har genom den andra grunden ifrågasatt tribunalens motivering för att i punkt 150 i den överklagade domen underkänna de argument som företaget hade anfört mot att kommissionen inte beviljade företaget nedsättning av böterna på grund av att det hade haft en obetydlig roll i den aktuella överträdelsen.

68 I det avseendet räcker det att påpeka att det följer av artikel 256.1 andra stycket FEUF och artikel 58 första stycket i stadgan för Europeiska unionens domstol att ett överklagande till domstolen ska vara begränsat till rättsfrågor. Tribunalen är således ensam behörig att fastställa och bedöma de faktiska omständigheterna och att, i princip, bedöma den bevisning som framförts till stöd för dessa omständigheter. Med förbehåll för det fall att bevisningen har missuppfattats utgör nämnda bedömning således inte en rättsfråga som i sig är underställd domstolens prövning i ett mål om överklagande (se, bland annat, beslut av den 11 juni 2015, Faci/kommissionen, C-291/14 P, ej publicerat, EU:C:2015:398, punkt 31 och där angiven rättspraxis, och dom av den 21 januari 2016, Galp Energía España m.fl./kommissionen, C-603/13 P, EU:C:2016:38, punkt 46 och där angiven rättspraxis). En sådan missuppfattning ska uppenbart framgå av handlingarna i målet, utan att det är nödvändigt att göra en ny bedömning av de faktiska omständigheterna och av bevisningen (se, bland annat, beslut av den 11 juni 2015, Faci/kommissionen, C-291/14 P, ej publicerat, EU:C:2015:398, punkt 32 och där angiven rättspraxis).

69 I förevarande fall syftar överklagandet, under sken av att tribunalen åsidosatte principen om likabehandling och principen om att ansvaret är av personlig karaktär, i själva verket till att domstolen ska göra en ny prövning av uppgifterna i målet, i synnerhet frågan om Zucchetti Rubinetteria, såsom tribunalen konstaterade i punkt 150 i den överklagade domen, deltog aktivt i genomförandet av de påtalade förfarandena.

70 Eftersom Zucchetti Rubinetteria varken har åberopat eller styrkt att de faktiska omständigheterna och bevisningen uppenbarligen har missuppfattats, är det uppenbart att den andra grunden inte kan tas upp till sakprövning.

71 Eftersom ingen av Zucchetti Rubinetterias grunder vunnit framgång ska överklagandet ogillas i sin helhet.

Rättegångskostnader

72 Enligt artikel 184.2 i domstolens rättegångsregler ska domstolen besluta om rättegångskostnaderna när överklagandet ogillas.

73 Enligt artikel 138.1 i rättegångsreglerna, som är tillämplig på mål om överklagande enligt artikel 184.1, ska tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Eftersom klaganden har tappat målet och kommissionen har yrkat att klaganden ska förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, ska denne förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna i förevarande överklagade.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (första avdelningen) följande:

1) Överklagandet ogillas.

2) Zucchetti Rubinetteria SpA förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna.

Underskrifter